

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 151/21
Luxemburg, den 2 september 2021

Dom i mål C-928/19
EPSU mot kommissionen

Överklagande EPSU: Kommissionen är inte skyldig att efterkomma en begäran från arbetsmarknadens parter om genomförande på unionsnivå av det avtal som de ingått

Domstolen fastställde tribunalens dom och erinrade om det utrymme för skönsmässig bedömning som kommissionen förfogar över för att besluta om det är lämpligt att lägga fram ett förslag för rådet om ett sådant genomförande i enlighet med artikel 155.2 FEUF

I april 2015 inledde Europeiska kommissionen ett samrådsförfarande angående en eventuell utvidgning av tillämpningsområdet för flera direktiv om information till och samråd med arbetstagare¹ till tjänstemän och anställda i medlemsstaternas centrala förvaltningar. Några månader senare, inom ramen för detta samråd, ingick två av arbetsmarknadens parter, den fackliga organisationen för den nationella och den europeiska förvaltningen (TUNED) och de anställda inom den europeiska offentliga förvaltningen (EUPAE), ett avtal om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med tjänstemän och anställda inom dessa nationella förvaltningar. Parterna i avtalet begärde därefter att kommissionen skulle lägga fram ett förslag till beslut för Europeiska unionens råd om genomförande av avtalet på unionsnivå med stöd av artikel 155.2 FEUF.² Genom beslut av den 5 mars 2018 avlog kommissionen deras ansökan (nedan kallat det omtvistade beslutet).

EPSU, som är en sammanslutning av europeiska fackföreningar som företräder arbetstagare inom den offentliga sektorn och som har bidragit till inrättandet av TUNED, väckte i maj 2018 talan mot detta beslut vid tribunalen och yrkade att det skulle ogiltigförklaras. Tribunalen ogillade talan,³ eftersom den ansåg att artikel 155.2 FEUF inte innebär någon skyldighet för unionens institutioner att bifalla en gemensam begäran från parter som har undertecknat ett avtal om genomförande av detta avtal på unionsnivå. Efter det att tribunalen funnit att det omtvistade beslutet borde bli föremål för en begränsad prövning, fann den att beslutet uppfyllde motiveringsskyldigheten enligt artikel 296 FEUF och att de ifrågasatta skälen i beslutet var välgrundade.

EPSU överklagade till domstolen, som sammanträdde i stora avdelningen och fastställde tribunalens dom. Domstolen erinrade därvid om kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning på detta område och om den begränsade domstolsprövningen av sådana beslut.

Domstolens bedömning

¹ Rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar (EGT L 225, 1998, s. 16), rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter (EGT L 82, 2001, s. 16) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen - Gemensamt uttalande av Europaparlamentet, rådet och kommissionen om arbetstagarrepresentation (EGT L 80, 2002, s. 29).

² Det framgår i huvudsak av denna bestämmelse att avtal mellan arbetsmarknadens parter genomförs på unionsnivå antingen enligt de förfaranden och den praxis som gäller för dessa och för medlemsstaterna eller, på de områden som omfattas av artikel 153 (det vill säga socialpolitiska områden), på gemensam begäran av de undertecknande parterna, genom ett beslut av rådet på förslag av kommissionen.

³ Dom av den 24 oktober 2019, EPSU och Goudriaan/kommissionen, [T-310/18](#).

Vad för det första gällde bokstavstolkningen av artikel 155.2 FEUF påpekade domstolen att denna bestämmelse inte innehåller någon uppgift om en eventuell skyldighet för kommissionen att lägga fram ett förslag till beslut för rådet. De tvingande formuleringar som används i flera språkversioner syftar således endast till att ge uttryck för den exklusiva karaktären hos de två alternativa förfaranden som föreskrivs där, varav det ena är ett särskilt förfarande som leder till antagandet av en unionsrättsakt.

Vad därefter gäller den kontextuella och teleologiska tolkningen av denna bestämmelse, bedömde domstolen denna bestämmelse inom ramen för de befogenheter som tilldelats kommissionen genom fördragen, bland annat genom artikel 17 FEU, vars punkt 1 ger denna institution i uppdrag att främja unionens allmänna intresse och vars punkt 2 ger kommissionen befogenhet att ta initiativ till lagstiftning i allmänhet. Domstolen drog härav slutsatsen att artikel 155.2 FEUF ger kommissionen en särskild befogenhet, som ingår i den roll som den tilldelats enligt artikel 17.1 FEU, och som består i att bedöma huruvida det är lämpligt att lägga fram ett förslag för rådet på grundval av ett avtal som ingåtts mellan arbetsmarknadens parter för dess genomförande på unionsnivå. En annan tolkning skulle få till följd att intressena hos de av arbetsmarknadens parter som har undertecknat ett avtal har företrädare framför den funktion att främja unionens allmänna intresse som kommissionen har. Denna slutsats påverkas inte av den självständighet som arbetsmarknadens parter har enligt artikel 152 första stycket FEUF och som ska beaktas inom ramen för den dialog mellan arbetsmarknadens parter som har angetts som ett mål för unionen i artikel 151 första stycket FEUF. Denna självständighet, som kännetecknar förhandlingsfasen för ett eventuellt avtal mellan arbetsmarknadens parter, innebär inte att kommissionen automatiskt ska lägga fram ett förslag till beslut för rådet om genomförande på unionsnivå av ett sådant avtal, eftersom detta skulle innebära att arbetsmarknadens parter gavs en initiativrätt som de inte har.

Domstolen påpekade dessutom att frågan om den lagstiftande karaktären hos de rättsakter som antas med stöd av artikel 155.2 FEUF, vilken åberopats av EPSU, skiljer sig från frågan om kommissionens befogenhet att besluta om det är lämpligt att lägga fram ett förslag för rådet med stöd av denna bestämmelse samt att omfattningen av kommissionens befogenhet är densamma, oavsett om rättsakten är av lagstiftningskaraktär eller inte.

När det gäller frågan om graden av domstolsprövning av det omtvistade beslutet erinrade domstolen om att kommissionen har ett utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att besluta huruvida det är lämpligt att lägga fram ett förslag för rådet i enlighet med artikel 155.2 FEUF. Med hänsyn till de komplicerade bedömningar som kommissionen måste göra i detta avseende är domstolsprövningen av denna typ av beslut begränsad. En sådan begränsning gäller särskilt när unionens institutioner, såsom i förevarande fall, ska beakta potentiellt motstridiga intressen och fatta beslut som innebär politiska val med beaktande av politiska, ekonomiska och sociala överväganden.

Slutligen gjorde klaganden gällande ett påstått åsidosättande av berättigade förväntningar, eftersom den ansåg att kommissionen hade avvikit från tidigare meddelanden som offentliggjorts på socialpolitikens område. Domstolen påpekade i detta avseende att en institution, som antar förhållningsregler och genom reglernas offentliggörande tillkännager att den hädanefter kommer att tillämpa dem på de fall som berörs av dessa regler, visserligen begränsar sig själv vid utövandet av sitt utrymme för skönsmässig bedömning. I avsaknad av ett uttryckligt och entydigt åtagande från kommissionens sida kan det emellertid inte anses att kommissionen i förevarande fall själv skulle ha begränsat sin behörighet enligt en primärrättslig bestämmelse genom att åta sig att enbart pröva vissa specifika överväganden innan den lade fram sitt förslag och på så sätt omvandlade denna befogenhet att göra skönsmässiga bedömningar till normbunden behörighet när vissa villkor var uppfyllda.

Domstolen bekräftade således att tribunalen inte gjorde sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning och ogillade EPSU:s överklagande i dess helhet.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller

tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: En dom eller ett beslut som meddelats av tribunalen kan överklagas till domstolen. Ett överklagande är begränsat till rättsfrågor och hindrar i regel inte att tribunalens avgörande verkställs. Om överklagandet kan tas upp till prövning och är välgrundat, upphäver domstolen tribunalens avgörande. Domstolen kan slutligt avgöra målet om det är färdigt för avgörande. Om så inte är fallet återförvisar domstolen målet till tribunalen, som är bunden av det avgörande som domstolen meddelat med anledning av överklagandet.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127